

ЗБОРИ ПАРТАКТИВУ

Закінчується третій вирішальний рік дев'ятої п'ятирічки. Радянський народ стоїть на порозі четвертого року п'ятирічки, який має бути визначальним. Підбиваються підсумки роботи, виконання соціалістичних зобов'язань, взятих рік тому. Як працював колектив університету, з якими досягненнями прийшов до фінішу року, — цьому питанню були присвячені збори партійно-виробничого активу, які відбулися у понеділок.

З доповіддю про підсумки виконання соціалістичних зо-

бов'язань у 1973 році і про нові зобов'язання на четвертий, визначальний рік п'ятирічки виступив ректор університету, професор О. В. Богатський.

В обговоренні доповіді взяли участь доцент Т. Бровченко, професор Л. Розовський, доцент М. Синюков, в. о. проректора по адмінгоспроботі М. Бойко, групкомсорг III курсу істфаку А. Федченко, декан філологічного факультету, професор І. Дузь, проректор по науковій роботі, професор В. Фащенко, секретар комітету комсомолу В. Шибуняев, голова профкому, доцент В. Грновська.

На зборах прийнято нові соціалістичні зобов'язання на 1974 рік.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 38 (1135)

21 ГРУДНЯ 1973 р.

Ціна 2 коп.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

КОЛЕКТИВУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. І. І. МЕЧНИКОВА НА ЧЕТВЕРТИЙ РІК ДЕВ'ЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ

Колектив Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова, прагнучи послідовно розвивати ініціативу й трудову активність викладачів, наукових співробітників, студентів і працівників для успішного втілення в життя історичних рішень XXIV з'їзду КПРС, включається у Всесоюзне соціалістичне змагання і бере на себе такі соціалістичні зобов'язання, які ставлять своїм завданням всіляке сприяння достроковому виконанню народно-господарського плану 1974 року.

Продовжувати домагатися всебічного підвищення рівня підготовки висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства країни шляхом інтенсифікації учебного процесу і впровадження передових методів навчання. Підвищувати ефективність виховання студентства у дусі беззавітної відданості справі комунізму.

На допомогу студентам-заочникам підготувати до видання 10 учбових посібників, 5 конспектів-лекцій і 150 учбово-методичних розробок, планів семінарських завдань і програм. Підготувати до видання матеріали шести наукових конференцій.

Впровадити у виробництво результати наукових досліджень з 19 закінчених держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних тем (з підрахунком грошового економічного ефекту), одержати економічний ефект від впровадження (підтверджений відповідними підприємствами і міністерствами) в сумі 9 мільйонів карбованців.

Виконати для різних галузей народного господарства країни госпдоговірні науково-дослідні роботи на загальну суму 3 мільйони карбованців, в тому числі для підприємств промисловості та сільського господарства Одеської області на суму 500 тисяч карбованців.

Професорсько-викладацькому складу підготувати до захисту і захистити 9 докторських дисертацій у тому числі тт. Т. Бровченко, А. Греню, В. Дроздовському, В. Адам'яну — захистити докторські дисертації, які були представлені у 1973 р. до захисту; тт. В. Богдановичу, В. Севаст'янову, С. Андронаті, І. Середі, З. Першиній — подати у 1974 р. до захисту закінчені докторські дисертації. Аспірантами та співробітниками університету підготувати до захисту та захистити 50 кандидатських дисертацій.

Підготувати і видати 10 монографій і наукових збірників, що узагальнюють результати фундаментальних наукових досліджень (автори тт. Сердюк В., Крамер Е., Розовський Л., Дузь І., Шербаков Д., Шайкевич Б., Соколянський М., Гагкаев К., Першина З.; редактори збірників тт. Богатський О., Фащенко В., Яцко І., Федосеев В., Опаловський А. та А. Еннан).

Підготувати і подати для демонстрації на ВДНГ СРСР, ВДНГ УРСР та Міжнародних виставках 8 експонатів про наукові цінності університету.

Удосконалити введену в університеті систему УДР з тим, щоб забезпечити стопроцентну участь студентів у науково-дослідній роботі, в тому числі не менше 500 студентів у виконанні госпдоговірної тематики.

Послати на ударні будови країни та Одеської області студентські будівельні загони в кількості, визначеній ОК ЛКСМУ на 1974 рік.

Забезпечити протягом 1974 року роботу студентського будівельного загону кількістю 100 чоловік на будові корпусу гуманітарних факультетів університету, гуртожитку та їдальні і домогтися відроблення ними не менше 48 тисяч людиноднів.

Організувати відроблення у літній період студентами університету не менше 6 тисяч людиноднів на підприємствах консервної промисловості Одеської області.

Забезпечити у червні-серпні 1974 року участь у роботі піонерських таборів Одеської області не менше 160 осіб як піонервожатих.

Провести в районах Одеської області силами провідних спеціалістів і студентів університету не менше 25 днів науки й прочитати для трудящих 5 тисяч лекцій по лінії університетської організації товариства «Знання», у тому числі 1600 лекцій силами студентів.

Забезпечити своєчасне (до 1 грудня 1974 р.) й якісне виконання ремонту корпусу по вул. Петра Великого, великої фізичної та великої хімічної аудиторій.

Під керівництвом партійної організації колектив університету зробить все, щоб високо нести лєнінський прапор соціалістичного змагання, мобілізувати енергію професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів на перевиконання взятих зобов'язань на 1974 рік — ударний рік дев'ятої п'ятирічки, домогтися нових успіхів у праці на благо нашої соціалістичної Батьківщини.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ОБГОВОРЕНІ Й ПРИЙНЯТІ НА ПАРТІЙНО-ВИРОБНИЧОМУ АКТИВІ УНІВЕРСИТЕТУ.

ПІДБИВАЄМО ПІДСУМКИ, ВИЗНАЧАЄМО ПЕРСПЕКТИВИ

Закінчується третій вирішальний рік п'ятирічки, зазначив доповідач. Він ознаменувався чудовими досягненнями радянського народу в комуністичному будівництві, у втіленні в життя генерального курсу Комуністичної партії Радянського Союзу у внутрішній та зовнішній політиці. Це яскраво продемонстрували Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу та Сесія Верховної Ради СРСР. Пленум ЦК КПРС розглянув проекти плану і бюджету країни на 1974 рік. На цьому Пленумі з великою промовою виступив товариш Л. І. Брежнев. «Правда» у передовій статті «Дело всей партии, всего народа» познайомила нас з головними положеннями цієї дуже важливої промови Генерального секретаря ЦК КПРС. Пленум підкреслив, що успішне виконання і перевиконання планів 1974 року буде мати визначальне значення для успішного завершення п'ятирічки в цілому, створить умови для подальшого росту економічного потенціалу країни, підвищення матеріального добробуту й культурного рівня країни.

Підсумки третього року п'ятирічки радують радянський народ, радують нас і успіхи трудівників нашої області. Пленум Центрального Комітету партії, виступ Генерального секретаря нашої партії орієнтують нас на вдумливий і серйозний аналіз всіх наших досягнень, на пропаганду цих досягнень і в той же час на критичний і самокритичний підхід до тих питань, які нам належить вирішувати.

Разом зі всім радянським народом у виконання зобов'язань дев'ятої п'ятирічки активно включився і колектив нашого орденосного університету. Рік тому партійно-господарчий актив, партком, рада університету прийняли соціалістичні зобов'язання на 1973 рік. Над виконанням цих зобов'язань наполегливо працював колектив. Наступив час підбити підсумки.

Найголовнішим пунктом зобов'язань був пункт про підвищення рівня підготовки і виховання студентів. За минулий рік у нас під-

вищилась успішність, вона досягла рівня 94 процентів. Цьому в значній мірі сприяли атестації, які увійшли в практику нашої роботи. Поліпшенню учбово-виховної роботи сприяла також розробка положення про громадсько-політичну практику і система УДР, а також початок втілення в життя цих важливих починань.

Пожвавилася учбово-методична робота, проведено учбово-методичну конференцію, видано 6 учбових посібників, 54 назви учбово-методичної літератури. Проводиться робота по організації учбово-методичних кабінетів на тих факультетах, де їх ще немає. Підвищило свою кваліфікацію 163 викладачі, 51 — закінчили курси семінару по роботі на навчальних машинах.

Взагалі можна вважати, що ми виконали цей пункт зобов'язань на 1973 рік. Однак, далеко не всі роботи виконуються так, як це необхідно. В нашій роботі є чимало недоліків. Деякі пункти плану заходів по виконанню рішень XXIV з'їзду КПРС виконуються недостатньо ефективно. У роботі кафедр суспільних наук є недоліки, зокрема, у роботі кафедр історії КПРС, наукового комунізму, в організації студентських наукових гуртків. У цьому році недостатньо підготувалися до конкурсу студентських наукових робіт з суспільних наук. Якщо не-

погано виконуються завдання по плану комуністичного виховання у галузі культурно-масової роботи, то в оборонно-масовій роботі є істотні недоліки. Університет зайняв одне з останніх місць на спартакіаді Мінвузу УРСР. Практично було зірвано у вересні — жовтні складання норм ГПО. Кафедра фізвиховання і комітет комсомолу (тт. Маліков та Шибуняев) несуть повну відповідальність за становище, в якому опинився університет.

Слабко йде робота у справі виконання плану заходів по реалізації рішень XXIV з'їзду КПРС про створення в університеті двох нових факультетів. Не освоюються як треба аудиторія № 61 і № 78, що призначені для лекційної роботи і проведення заходів виховного характеру кафедр суспільних наук.

Учбова частина не контролює виконання пункту про реорганізацію і модернізацію практикумів з цілого ряду дисциплін. Можна б було продовжити перелік недоліків. Але і з сказаного видно, що товаришам проректорам та керівникам факультетів треба звернути найсерйознішу увагу на те, щоб вказані недоліки були усунені.

Пункти соціалістичних зобов'язань на 1973 рік передбачали впровадження десяти наукових робіт, які мали дати економічний ефект у 3,5 мільйонів карбованців. На 15 грудня ми бачимо, що у нас впроваджено, чи закінчується впровадження 36 робіт, з яких 18 дали економічний ефект

Закінчення на 2-й стор.

На зборах партійно-виробничого активу.

Фото О. ЛЕВІТА.

ПІДБИВАЄМО ПІДСУМКИ, ВИЗНАЧАЄМО ПЕРСПЕКТИВИ

Закінчення. Поч. на 1-й стор.
порядка 8,6 мільйона карбованців. Ці ж пункти передбачали виконання робіт по замовленнях 30 підприємств Одеської області на суму 400 тисяч карбованців. Зараз реально виконані замовлення 43 підприємств області на суму 446 тисяч карбованців.

Таким чином, можна констатувати виконання соцзобов'язань по вказаних пунктах.

У зобов'язаннях на 1973 рік ми постановили представити до захисту чи товариші мали захистити 9 докторських дисертацій.

Формально пункт можна вважати виконаним. Але тт. Назаренко та Костін не виконали взятих ними соціалістичних зобов'язань. Вони не подали і не захистили докторських дисертацій. Ради механіко-математичного та біологічного факультетів повинні розібратися в цій справі.

56 кандидатських дисертацій захищено цього року замість 50 намічених. Тут треба тільки розібратися, чи всі, хто брав на себе зобов'язання, виконав їх, чи, можливо, серед цих 56 осіб більшість тих, хто таких спеціальних зобов'язань не брав.

Найкращих успіхів за останні роки університет досяг в галузі наукової роботи. Але коли повернутись до документів, заходів університету по реалізації рішень XXIV з'їзду КПРС, то ми помічаємо й тут недоліки. Наприклад, все так само неефективно виконується пункт, де мова йде про проблему «Біологічні основи раціонального використання рибних ресурсів низів'я рік і Чорного моря». Немає до цього часу великих результатів в цій роботі, недостатня комплексність з АН УРСР, з Південним науковим центром.

Нещодавно професор Чепурнов показував результати, що готуються до друку з одного з цих напрямків. Це радісно, але вони чомусь дуже несміливо впроваджуються в життя і ми не відчуваємо й не чуємо наступальності у рішенні всіх цих питань. Слабо виконується пункт про створення відповідних наукових груп у юристів і філософів. Слід серйозно зайнятися проблемою впровадження і перш за все планування впровадження. На одному з попередніх засідань ми вже про це говорили. Нам вдалося значно просунути з місця проблему рівня і обсягу господарських тем в університеті після того, як ми розробили і почали впроваджувати систему планування завдань з госпдоговірної тематики. Ми ввійшли зараз у певний темп госпдоговірної тематики і це питання майже по всіх факультетах вирішене. Ми критикували біологів та мехмат не раз, але зараз вже й ці факультети відчували смак госпдоговірної тематики й починають набирати темп, що нас, звичайно, радує. А от у проблемі впровадження у нас є недоліки. Найближчим часом ми зустрінемося з керівниками кожного факультету і намагатимось знайти розумні і прийнятні для всіх цифри, норми і перспективи роботи по впровадженню.

Важливо думати про створення університетсько-промислових наукових комплексів. Це назріле питання і його треба вирішити. Зараз на хімічному факультеті

ти можна буде зробити першу спробу. І якщо вона виявиться успішною, а зараз все доводить, що так і буде, то університет одержить для себе декілька тисяч квадратних метрів додаткової площі. Тоді цей досвід ми будемо розповсюджувати. Університетсько-промислові комплекси — це наша перспектива. Вони допоможуть університету впровадити свої розробки в народне господарство.

Університет виконав зобов'язання по проведенню днів науки та по кількості лекцій, що мали бути прочитані членами організації товариства «Знання». Активно в цьому плані попрацювали тт. Кухаренко, Матковська, Грізова, Дузь, Розанов, Недзвідський, Цесевич, Якупов, Іванов, Столяр, Афіногенов, Елькін, Апатов, Раковський, Некрасов, Чухрій, Шайкевич, Чумаченко, Соколянський, Мандель, Придувалов та ряд інших.

Повільно виконуються ті пункти зобов'язань, що стосуються капітального будівництва. План цього року в 200 тисяч карбованців повинен бути виконаний. Зараз нам до плану не вистачає декілька десятків тисяч карбованців. Монтаж п'ятого поверху будови повинен вирішити проблему виконання плану. Комуніст Бойко несе персональну відповідальність за виконання плану цього року. Ми ж повинні надавати нашим товаришам всіляку допомогу у вирішенні даного питання. Виконання плану цього року дасть змогу закінчити монтаж учбово-лабораторного корпусу. Ми не сумніваємось в тому, що це завдання буде виконане. В майбутньому році ми переходимо на якісно новий рівень у капітальному будівництві. По-перше, тому, що план майбутнього року затверджений у розмірі майже 800 тисяч карбованців. За свою історію університет не мав такого великого плану капітального будівництва. З цих грошей 300 тисяч карбованців йде на будівництво корпусу, 330 тисяч на гуртожиток № 6 і 160 тисяч — на ідальню. Зараз в основному підготовчі операції закінчуються.

Крім того, буде йти проектування генерального плану всього університетського майданчика: проектування гуртожитку № 7, будови корпусу проблемної лабораторії, книгосховища і ряду інших об'єктів. Ми повинні будемо мобілізувати весь колектив на вирішення цих питань. Ні проєктор по адмінгоспроботі, жоден господарник не взмозі будуть справитись з цими величезними завданнями. І якщо ми хочемо, щоб університет розвивався, то повинні домагатись, щоб асигнування на капітальне будівництво в 1975 році було не таким, як на 1974 рік, а більшим.

Підводячи підсумки, ми можемо констатувати, що соцзобов'язання, взяті на 1973 рік, виконані. Підготовлено проект соцзобов'язань на 1974 рік. І їх треба виконати, хоч вони набагато складніші за цьогорічні.

Ректор зачитує проект соціалістичних зобов'язань на 1974 рік. Товариші, що виступили на активі, говорили про прагнення виконати зобов'язання вузу на 1974 рік.

Неодноразово на всіх засіданнях, що проходились в університеті, зборах говорилось про міжфакультетський науковий контакт. Наш факультет намагався його встановити з механіко-математичним. Слід сказати, що викладачі мехмату відгукнулись на нашу пропозицію. Доценти Варбанець, Костін, Швець та інші читали лекції нашим викладачам і студентам, консультували викладачів, а іноді й студентів.

На 1973 рік брали зобов'язання створити об'єднаний посібник у співавторстві з доцентом Варбанцем. Цей посібник ми підготували й здамо до друку. Створення його передувала робота,

яка викликала великий інтерес у тих, хто брав участь у його створенні.

— Нещодавно газета «Известия» опублікувала статтю, в якій ректор Московського університету відповідав на питання кореспондента, — цим розпочав свій виступ професор Л. Розовський. — Відповідаючи на питання про стиль керівництва, ректор МДУ сказав, що університет треба розглядати як саморегулюючу систему. Справді, наш університет має багато підсистем, на чолі кожної з них стоять люди авторитетні, які можуть самостійно приймати рішення. Однак, ці підсистеми не є і не повинні бути закритими для вказівок з вищих інстанцій. Ці вказівки повинні носити загальний характер. Це значить, що основним організуючим документом повинен бути науково обгрунтований план. Одним з результатів методики керування в університеті в останні роки є те, що ми стали більше вдаватися до організуючої ролі планів. Але в планах, у їх здійсненні є ряд недоліків. Часто плани будуються від досягнутого рівня. Це примітивна система планування, хоч на певному етапі вона може бути виправдана. Науково обгрунтоване планування повинно виходити з оптимальних умов роботи колективу.

У році, що минає, наш факультет провів чималу роботу, — сказав доцент мехмату М. Сніжков. Певні успіхи досягнуті в науковій роботі. Достроково захистили дисертації тт. Василевський та Ковальов. Чимало праць опубліковано, прочитано лекцій по лінії товариства «Знання». Велику роботу провів обчислювальний центр. Виконано чимало й інших робіт. Відрадім є те, що на факультеті створено студентський обчислювальний центр.

Збільшилась кількість нових спецкурсів, майже на всіх кафедрах. Але треба сказати, що не всі пункти зобов'язань, що брались на 1973 рік, виконані. Зокрема, не виконано план госпдоговору, не захистив дисертацію доцент Костін. Тому перед колективом зараз стоїть ряд важливих завдань. Нам потрібно розширити план фундаментальних наукових досліджень, куди б входило створення і видання монографій. Треба подумати нам і над підготовкою кадрів вищої кваліфікації: докторів наук. Вимагають уваги й науково-методична робота, робота по підвищенню успішності студентів, особливо якісних показників у навчанні, й залученню студентів до наукової роботи.

Проректор по адмінгоспроботі М. Бойко сказав, що в минулому році адмінгоспчастина не виконала ряд взятих зобов'язань, особливо це стосується проектно-документації, з якою ми дуже запізнюємось.

У роботі адмінгоспчастини є недоліки. У нас існує така, на наш погляд, неправильна форма роботи. Ті установи, для яких треба виконати ту чи іншу роботу, звертаються з заявою до парткому, чи в ректорат. А насправді ж, заявка мусить бути подана спочатку тій службі госпчастини, яка має виконувати цю роботу, а вже коли вона не буде виконана, тоді звертатись у вищі інстанції.

Нас хвилює якість робіт. Ми вимагаємо від керівників відділів подумати над цим питанням і виправити справу.

Завдання на майбутній рік намагатимось виконати.

Підбиття підсумків вирішального подія у житті колективу, сказала у своєму виступі студентка III курсу історичного факультету А. Федченко. Мені хочеться сказати про те, як виконувались зобов'язання, взяті комсомольською організацією факультету. Зараз, коли комсомол країни готується гідно зустріти 50-річчя приєднання комсомолу імені В. І. Ле-

ніна, ми хочемо, щоб кожен комсомолец уважно подивився на свою роботу, громадську діяльність, ми хочемо, щоб підготовка до свята стала походом за знаннями, за оволодіння безсмертною лєнінською спадщиною. На вирішення цього завдання спрямований такий важливий захід, як Ленінський залік. На нашому курсі всі комсомольці беруть участь у заліку. Нами взяті комплексні плани, у ході виконання яких ми змагаємось між собою.

Вчена рада філологічного факультету підбила підсумки роботи у третьому вирішальному році п'ятирічки, сказав декан факультету, професор І. Дузь, і визначила нові рубежі на визначальний, четвертий рік 9-ї п'ятирічки. Факультет виконав взяті зобов'язання і домігся виконання певних зустрічних планів. На наступний рік ми взяли підвищені зобов'язання, які, сподіваємось, будуть успішно виконані. Серед факультетських зобов'язань — захист трьох докторських і чотирьох кандидатських дисертацій, публікація трьох монографічних робіт, виконання окремих збірників факультетських, участь у республіканській пресі. Нам здається, що ті зобов'язання, які рекомендуються для затвердження на нашому партійно-виробничому активі є цілком слушними і у нас є сили й можливість, щоб виконати й перевиконати їх. Є ще одне зобов'язання, яке не записано у пункти, але яке впливає із них — це ідейне виховання нашої студентської молоді. Це — зобов'язання із зобов'язань.

Соціалістичні зобов'язання і саме змагання у нас в країні означають: швидше, більше, ліпше, зазначив у виступі проректор, професор В. Фашенко. Проглянемо деякі зобов'язання факультетів. Є просто анекдотичні: виконати навантаження, прочитати лекції, спецкурси. Хіба це зобов'язання? Зобов'язання — це, наприклад, достроково закінчити монографію. Реальні зобов'язання, це ті, які підготовлені попередньою роботою, коли той чи інший колектив має перспективу на 5, 10, 15, 20 років. Важко сказати, як на механіко-математичному факультеті можуть брати реальні зобов'язання, коли реальної перспективи у них, навіть на 15 років немає. Немає комплексних тем. Є у нас вчені, які перебувають на рівні світового наукознавства, тобто вміють організувати наукові дослідження, знають рівень наукового дослідження в світі, у Радянському Союзі, в республіці, й точно знають, що вони мають зробити в університеті. До таких відносяться професори Цесевич В. П., Глауберман А. Ю., Богатський О. В., Розовський Л. Б. та ін. Вони можуть організувати наукові дослідження, тому плани у них реальні і зобов'язання теж. Кафедри ж суспільних наук (наукового комунізму, історії партії, філософії) перебувають в цьому плані на емпіриальному рівні. Це не помилка, бо сформулювати проблему навіть на 5—10 років вони не можуть. А при такому положенні важко планувати, тому кожен може займатись чим завгодно. Звичайно, до таких речей треба ставитись серйозно. Потрібна організованість, якої нам не вистачає.

Ми маємо виконати по впровадженню чималу кількість робіт на велику суму реального економічного ефекту — 9 мільйонів. Щоб його дати, нам треба добре організуватись і добре попрацювати. Є кафедри, підрозділи університету, які несуть свою частку в цю суму. Для цього є підстави. Але чому нам, не науковій частині, а університету, республіці мало обіцяють такі кафедри, як наприклад, полімерів і колоїдів (т. Вільшанський), фізичної хімії (тов. Скрильов), хімічних методів боротьби із забрудненням оточуючого середовища (тов. Еннан)? Деякі лабора-

торії (тт. Пріснов і Канчуковський), які можуть попрацювати над своїми проблемами і дати реальний економічний ефект, не обіцяють цього. Товаришам треба над цим подумати.

Секретар комітету комсомолу В. Шибуняєв відзначив, що комсомольські групи ще не стали бойовою одиницею. Не стало практикою проведення комсомольських зборів з важливих питань у групах, питання, які стосуються безпосередньо комсомольського життя, вирішуються, як правило, курсовими чи факультетськими зборами. В результаті ми не можемо правильно й чітко здійснювати контроль за дорученнями, які даються комсомольцям, визначити індивідуальні цілі й методи роботи.

Тов. Шибуняєв далі зупинився на ряді недоліків, які, як він зазначив, призвели до того, що комсомольська організація різко послабила свою роботу. Комітет комсомолу вживає ряд конкретних заходів. У грудні, наприклад, були проведені збори на курсах, в групах, будуть проведені збори комсомольського активу. Проведено чергове заняття школи комсомольського активу.

Ряд пунктів зобов'язання, що стосуються конкретно комітету комсомолу, зокрема, про студентські будівельні загони, виконані. Але, на жаль, якщо проаналізувати їх роботу, то ми побачимо, що лише один університетський загін по області зайняв перше місце. Це говорить про те, що комітет комсомолу недостатньо серйозно поставився до підбору та навчання тих, хто їхав на будови. В цьому році ми вже зараз почали запис до загонів, щоб можна було перевірити тих, хто записується в загони, відібрати найбільш гідних.

Правильно зазначалось на активі, що комітет комсомолу самотусується від такої важливої справи, як складання норм ГПО. І тільки зараз ми серйозно взялися за роботу, коли фактично можна скласти тільки два види спорту: стрільбу й турпохід.

Комсомольська організація університету — бойовий колектив і ми докладаємо всіх сил, щоб виправити недоліки й виконати всі пункти зобов'язань, які ми беремо на 1974 рік.

Доцент В. Грановська, голова профкому університету, у своєму виступі оголосила прізвища тих, хто йшов попереду у соціалістичному змаганні, і яких представили до нагороди знаком «Переможець соціалістичного змагання 1973 року».

Завдання, сказала далі доцент В. Грановська, стоять перед нами великі й ми повинні всі їх спрямувати на головне — виховання висококваліфікованих спеціалістів. Але нам треба чітко організувати всю нашу роботу. До наших підрозділів (адмінгоспчастини, гараж, учбово-експериментальні майстерні, ботсад) можна поставити багато претензій. Вони повинні мобілізувати всі свої внутрішні резерви, щоб допомогти колективу університету виконати зобов'язання, взяті на низначальний рік п'ятирічки.

Заступник секретаря парткому М. Краснянський зазначив, що колектив університету, як вже видно з доповіді та виступів, виконав соціалістичні зобов'язання на 1973 рік. Це — наша заслуга. Але інтереси, які переслідує сьогоднішній актив, зводяться, перш за все, до того, щоб ми були самокритичними й бачили недоліки в своїй роботі та намагались їх ліквідувати. Це дасть змогу виконувати зобов'язання за рахунок всіх підрозділів і людей. Запорукою цього є насамперед трудова дисципліна.

Із заключним словом виступив ректор університету професор О. В. Богатський.

Відповідь істориків

Підбиваючи підсумки взятих нашою групою соціалістичних зобов'язань в честь третього віршального року п'ятирічки, можна вже сказати: завдання, що були поставлені перед нами, в основному виконані.

Коли ми розповідали про наші справи на першому етапі нашого соціалістичного змагання з юристами, то відзначили, що поряд з успіхами у нас були й деякі недоліки.

Для того, щоб їх ліквідувати й успішно виконати взяті зобов'язання, наша група спеціалізації з суспільних наук вирішила: вважати

одним з головних завдань громадську роботу в школі — як дійовий засіб поліпшення підготовки молодого спеціаліста, скласти педагогічну практику без «трійок», провести читальні конференції з розроблених тем, прочитати цикл лекцій з питань внутрішньої та зовнішньої політики КПРС на сучасному етапі.

І зараз ми із задоволенням констатуємо: з завданнями успішно справилися.

Педагогічна практика в школах складена на «чотири» і «п'ять». Громадську роботу майбутніх вчителів позитивно оцінили керівництво шкіл і факультету. Майже всі студенти читали лекції на підприємствах, в установах про актуаль-

ні питання політики Комуністичної партії та Радянського уряду: «XXIV з'їзд КПРС про зміцнення світової соціалістичної системи», «Партійне керівництво — вирішальна умова успішної діяльності комсомолу», «Зростання керівної ролі КПРС у комуністичному будівництві», «XXIV з'їзд КПРС про посилення ідеологічної роботи» та ін.

Разом з працівниками бібліотеки № 33 наші студенти взяли участь у проведенні читальської конференції на тему: «Провідна роль Комуністичної партії Радянського Союзу в побудові комунізму».

Зараз студенти групи, як і всього курсу, посилено працюють, щоб успішно скласти останню сесію і продовжити роботу над дипломними роботами.

О. СЕРЕДЕНКО,
студентка V курсу істфаку.

ІНТЕРКЛУБ РОЗПОЧАВ РОБОТУ

Нещодавно відбулося перше засідання інтерклубу, в якому взяли участь студенти перших курсів всіх факультетів. Були організаторами першого засідання виступили студентам першотурнірним фізичного й механіко-математичного факультетів із Німецької Демократичної Республіки (Ланге, Рак, Хартман). І треба віддати належне ведучим і тим, хто виступав на вечорі, які чудово справилися з довірливою справою, вони виявили при цьому велику ініціативу й творчу видумку.

Запрошених на засідання зустрічали завзятими комсомольськими піснями й дружніми привітаннями.

Засідання розпочалося з повідомлення про створення НДР, про життя молоді НДР, про X Всесвітній фестиваль молоді й студентів, який проходив у Берліні в липні-серпні цього року. Слухачів познайомили з пам'ятками країни, розповіли про її звичаї, культурне й громадське життя. Кожний виступ супроводжувався показом кольорових діапозитивів. Потім всі учасники засідання дружно співали пісні народів світу. В них розповідалося про боротьбу чилійського й в'єтнамського народів за свою незалежність.

Вікторина «Чи знаєте ви НДР?» внесла велике пожвавлення й викликала інтерес. Учасники вікторини довели, що вони добре знають батьківщину наших друзів.

Атмосфера, яка панувала на першому засіданні інтерклубу, свідчить про дружбу і щирість у стосунках молоді наших країн.

Курс, який взяв наш інтерклуб, — дружба між нашими соціалістичними державами, між нашими народами, спрямована на досягнення єдиної мети — побудови комунізму.

В. ЗОЛОТАРЬОВ,
студент I курсу фізфаку,
А. ОСАДЧИЙ,
студент I курсу мехмату.

ПЕРЕДПЛАТА НА СВОЮ ГАЗЕТУ

За минулий тиждень істотних змін у передплаті на «ЗНК» не відбулося. На мехматі передплатили п'ять примірників. Нижче вміщуємо таблицю передплати «ЗНК» за станом на 19 грудня.

факультет	80	—
юридичний	80	47
механіко-математичний	100	5
історичний	100	72
біологічний	90	86
хімічний	100	118
РГФ	70	80
фізичний	90	74
філологічний	100	—

ЛЮБИТЕЛЯМ ШАХІВ

Першість університету з шахів проходиме:
23 ГРУДНЯ ц. р. та 6, 13 СІЧНЯ 1974 р. Початок о 10 годині 30 хвилин;
26 ГРУДНЯ ц. р. та 2, 9, 16 СІЧНЯ 1974 р. Початок о 19 годині.
Змагання відбуватимуться в корпусі факультету РГФ (Пастера, 42), в аудиторії № 10.

ЕКСПЕДИЦІЯ «ПОШУК»

«Ніщо не зникає безслідно».
В. ЮДІН.

Літо, 1965 рік. Молодіжний табір «Зоряна республіка». Вогнище. Тихе звучання гітари... І під цей «аккомпанемент» Валерій Юдін розповідає товаришам про катакомби... Про їх виникнення. Про революціонерів і партизанів, що базувалися там, їх діяльність.

Головне — відчуття поваги до катакомб — говорив В. Юдін, — відновити героїчні події минулого, розповісти про них людям.

Перший похід в Усатовські катакомби був важким, але, незважаючи ні на що, комсомольці Одеси гідно впоралися з труднощами походу і покладали початок створенню при Одеському МК ЛКСМУ комсомольсько-молодіжної експедиції «Пошук». Першими були Валерій Юдін, Володя Нікулін, Коля Курчиков, Ігор Зелінський (нині доцент, декан геофаку)...

Так у катакомбах з'явилися зали Романтиків, Механіків, Бристоль, а у «пошуковців» — перші знахідки. Спочатку не вельми які — декілька гранат, гільзи, гвинтівки. Поблизу колодязя, на партизанській базі знайшли пляшку з документами партизанського загону. Колишній партизан О. І. Щерба, що супроводжував комсомольців по підземних партизанських стежках, у документах знайшов ім'я свого бойового товариша, що загинув від руки фашистів — І. М. Іщенко... Він був сміливим партизанським розвідником...

В наступні місяці, роки «пошуковці» провели велику роботу по збору експонатів для музею Партизанської слави в селі Нерубайському. Цікавим було вивчення Куяльницьких катакомб — тут під час англо-французької інтервенції була розташована підпільна друкарня, де друкувалися газети «Коммунист», «Le communiste» (французькою мовою) і в період денікінщини — газета «Одеський комуніст». Потім було дослідження Нерубайських катакомб, де в 1919—1920 роках знаходився підпільний ревком. Музей поповнився також знахідками «пошуковців» в Усатовських катакомбах, де діяв партизанський загін секретаря райкому М. А. Крилевського та члена райкому І. М. Щерби.

... Той, хто відвідував Меморіальний комплекс Партизанської

слави в селі Нерубайському, одразу помічав, що в одному з трьох відділів особливе місце в експозиції відведено показу бойової діяльності диверсійно-розвідувального загону Героя Радянського Союзу В. А. Молодцова (Бадаєва).

Пам'яті чудової людини, полум'яного патріота, самовідданого борця за звільнення нашої Радянської Батьківщини від німецько-фашистських загарбників, Героя Радянського Союзу В. А. Молодцова (Бадаєва) і був присвячений VII Меморіальний похід експедиції «Пошук».

Розпочався меморіал з урочистих зборів у Будинку культури трамвайників. Перед «пошуковцями» та їх гостями виступили ветерани Великої Вітчизняної війни. Вони поділилися своїми спогадами про героїчні будні партизанів, про життя — боротьбу й героїчну смерть комсомольця-підпільника Яші Гордієнка. З хвилюванням слухали ми рядки одного з останніх листів 17-річного Героя Радянського Союзу до рідних з фашистської катівні. «Дорогі батьки! Пишу вам останню записку. Помилування не чекаю. Ці кати добре знають, хто я такий. На слідстві тримався спокійно. Мене повели бити. Три рази водили і били протягом чотирьох п'яти годин.

Не впадайте в розпач. Наша справа все одно переможе. Червона Армія скине з нашої землі фашистських окупантів. За кров партизанів, розстріляних катями, вони відплатять у тисячу разів більше. Мені лише боляче, що в таку хвилину я не зможу допомогти своїм друзям по духу. Цілую вас міцно, міцно. Не падайте духом. Ми переможемо».

Так Яша Гордієнко навіть в останні хвилини життя хотів довести гітлерівцям і таки довіри волю, мужність комсомольців-патріотів своєї Вітчизни.

Першого грудня 1973 року, рівно о 15-й годині загін «пошуковців» вступив в Нерубайські катакомби. Саме тут, в районі села Нерубайське діяв партизанський загін Героя Радянського Союзу В. А. Молодцова (Бадаєва).

Отже, ми в катакомбах. Відчуваємо себе впевнено. Адаже очолює керівництво меморіалу «ударна» група досвідчених «пошуковців» — штаб «Пошуку». Начальник його — студентка філфаку ОДУ Ірина Черепанова.

Безпосередньо штабу підлягали чотири взводи по 12—15 «пошуковців» у кожному. Забігаючи вперед, хотілося б відзначити, що між взводами розгорілася чесна, здорова конкуренція — змагання. А переміг 4-й взвод, де командиром четвертокурсник геофаку Микола Нестеренко.

Цей взвод на стоянках партизанів зібрав численні партизанські документи, зброю...

Значну роль в тому, що саме 4-й взвод виявився кращим, відіграло те, що кістяк його становили студенти університету — геологи й географи: Микола Нестеренко, Юрій Третьяк, Олександр Білецький, Тетяна Міхно, Олександр Кулак, а також з інших факультетів — Світлана Михальченко, Тетяна Гаврилова.

Одного суботнього ранку де-віять четвертокурсників на чолі з А. А. Москаленком їхали до Овідіополя. Студенти IV курсу їхали для того, щоб дати перший в своєму житті урок. Звичайно, хвилювались.

Школа зустріла гостей галасливим криком дівчорі: була велика перерва. Шкільний учительський колектив радо зустрів своїх молодших колег, які тільки збираються вступити на нелегку дорогу учительської діяльності.

Кожен з учасників поїздки мав заздалегідь підготовлену тему для уроку. Але посланці нашого університету не хотіли обмежуватись лише розмовою по темі. Хотілося поговорити з учнями

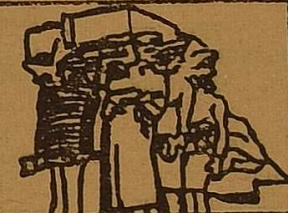
про університет, факультет, про їхні шкільні будні.

Ось заклично пролунав дзвоник. Практиканти розійшлися по класах. 45 хвилин напруження і випробування набутих в університеті знань. Хвилювались самі студенти, хвилювався і керівник доцент А. А. Москаленко.

З класів виходять усміхнені студенти. Їхні задоволені посмішки свідчать про те, що перший самостійний урок пройшов щасливо.

Непомітно пролетів час, пора вже і додому, до Одеси...

В. БОРЕЦЬКИЙ,
студент III курсу філфаку,
слухач ШМЖ.

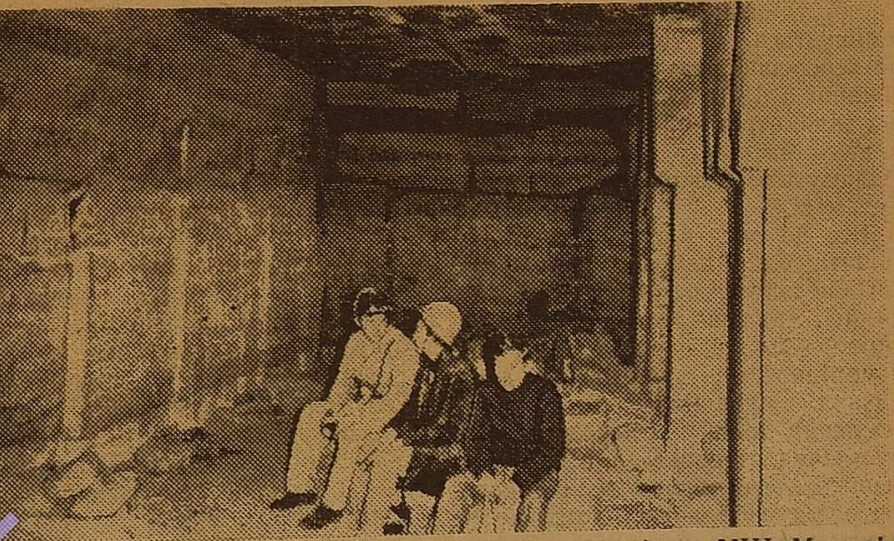
віли на своє ж запитання: «Що таке «Пошук» і хто такі «пошуковці»? — «Пошуковець» — це той, хто розуміє і відчуває природу, хто шанує батьків своїх, які віддали життя за нашу Радянську Батьківщину». І з цим визначенням, думаво, не можна не погодитися.

П'ятого грудня ми піднялися на поверхню. Меморіальний похід підійшов до фінішу.

Остання урочиста лінійка... Учасники меморіалу вишикувалися біля обеліску Партизанської Слави. Звучать полум'яні слова вірності — комсомольці дають клятву завжди пам'ятати про героїв-партизанів, що віддали своє життя за наше щасливе сьогодення. Гримлять залпи військового салюту в честь загиблих героїв...

VII Меморіальний похід пам'яті Героя Радянського Союзу В. А. Молодцова (Бадаєва) закінчився.

З сумом ми розлучаємося з нашими друзями з Москви. В на-

Вірно відзначив один письменник, що катакомби — родичі моря. А з морем жарту погані. Один з авторів цих рядків, коли вперше відвідав щорічний меморіал, вирішив «пожартувати»... Скінчилося це тим, що набив собі не одну гулю, навчився барабанити зубами будь-яку маршову мелодію (температура ж там — ого-го яка!), раніш тим знайшов свої власні «марки» (умовні позначки на стінах штолень)...

Це ще раз підкреслює, що порядок і дисципліна — якості, без яких неможливий будь-який колектив, а тим більше — експедиція у катакомби!

І, як бачимо, четвертий взвод виявився, як-то кажуть, «на висоті».

Переглядаючи фотографії, мимоволі зупиняємося на тих, де зображені усміхнені хлопці й дівчата з гітарами. Рюкзак біля ніг. Штормовки з буквою «М». Це — гості меморіального походу пам'яті Героя Радянського Союзу В. А. Молодцова (Бадаєва), що прибули із столиці нашої Батьківщини — Москви. Їх — восьмеро. Вісім комсомольців-москвичів, сповнених почуття гордості від того, що вони побували в катакомбах, пройшли партизанськими стежками... Вони розділяли з нами всі труднощі походу... Ім, що вперше спустилися під землю, було, звичайно, важко, але пошук вони вели невпинно...

А в Москві їх чекають друзі, які будуть слухати їх розповіді про героїчну боротьбу одеських підпільників під час німецько-фашистської окупації, про роботу одеських «пошуковців», що відтворюють сторінки історії Великої Вітчизняної війни.

На закінчення гості самі відпо-

ступному році, на VIII Меморіал приїде вже інша група... Ось і настав час прощання. З друзями, з якими пройшли й проповзли у лабіринтах катакомб не одну сотню метрів, з якими ділилися своїми думками й планами...

Та зустріч наша відбудеться — адресу всі добре запам'ятали: «Одеса, МК ЛКСМУ, штаб «Пошук»...

Так, «Пошук» не засне до наступного року. У «пошуковців» ще багато роботи: поповнювати експонатами музей Партизанської Слави, вставати вночі по тривозі й поспішати в будь-який час доби й року на розшук дітей і дорослих, що заблукали в катакомбах, перевіряти й складати нові картосхеми катакомб. Велика і благородна праця «Пошуку» продовжується.

На закінчення хотілося б звернути увагу на одну деталь: більшість «пошуковців» — це студенти нашого університету. А з їх числа основна маса — представники геолого-географічного факультету. А чому б до цієї справи не підключитися історикам, філологам, фізикам? Адже «Пошук» — це цікаво, це серйозно, і той, хто хоч раз пройшов лабіринтами катакомб, ніколи не зможе забути цей шлях дружби, товариської взаємодопомоги у важкі хвилини.

Матеріал підготували члени комсомольсько-молодіжної експедиції «Пошук» при Одеському МК ЛКСМУ, студенти геолого-географічного факультету О. КУЛАК, К. ПРОНІН, М. НЕСТЕРЕНКО, М. ШАТАЛІН.

«НЕ ТІЛЬКИ МИ, А Й НАСТУПНІ ПОКОЛІННЯ ПОВИННІ МАТИ МОЖЛИВІСТЬ КОРИСТУВАТИСЯ ВСІМА БЛАГАМИ, ЯКІ ДАЄ ПРЕКРАСНА ПРИРОДА НАШОЇ БАТЬКІВЩИНИ. МИ ГОТОВІ ВЗЯТИ УЧАСТЬ І В КОЛЕКТИВНИХ МІЖНАРОДНИХ ЗАХОДАХ ПО ОХОРОНІ ПРИРОДИ І РАЦІОНАЛЬНОМУ ВИКОРИСТАННЮ ЇЇ РЕСУРСІВ».

Л. І. БРЕЖНЄВ.

ЗЕМЛЯ—МОЯ, ВОДИ—МОЇ НЕБЕСА—МОЇ

ГОЛОВНА ТУРБОТА

Турбота про біосферу набула в наші дні особливої гостроти. Ми всі, живе населення планети: і дерева, і тварини, і люди — складаємо і формуюмо біосферу. Кожний із нас відповідає за землю, воду, повітря, «за менших наших братів» — мешканців ставків і озер, лісів і степів.

5 червня цього року за рішенням ООН вперше в історії проводився День охорони оточуючої сфери.

Сьогодні ситуація така, що коли не вжити радикальних заходів, цивілізація може порушити рівновагу у природній сфері. «Культура, — писав К. Маркс, — якщо вона розвивається стихійно, а не направляється свідомо, залишає після себе пустиню».

Перші директиви про захист природи були підписані особисто Володимиром Іллічем Леніном. Ленінські традиції червоною ниткою проходять у всіх рішеннях нашої партії і уряду по захисту природних багатств нашої Батьківщини.

У вересні 1972 р. Верховна Рада СРСР прийняла Постанову про заходи по подальшому покращанню охорони природи і раціональному використанню природних ресурсів.

У січні 1973 р. було прийнято розгорнуту постанову про посилення охорони природи і покращання справи використання природних ресурсів. Охороні належать земля, ґрунт, вода, надра, повітря, рослинний і тваринний світ.

Виступаючи нещодавно на загальних зборах Академії наук СРСР, академік С. С. Шварц сказав: «Повинна бути розроблена генеральна стратегія індустріального суспільства в природі. Ця стратегія повинна базуватися на яасному розумінні законів, які керують розвитком живого покриву землі...».

Одне із перших засідань бюро Південного наукового центру Академії наук УРСР і Ради по вивченню продуктивних сил АН УРСР, яке відбулося у лютому 1972 року, було присвячене збереженню і відтворенню водних ресурсів Чорного і Азовського морів, акваторних лиманів і рік Південного економічного району. Червоною ниткою ця проблема проходить і через інші рішення, прийняті Південним науковим центром, в роботі якого беруть участь і ряд учених нашого університету.

Редакція газети «За наукові кадри» розпочинає регулярний випуск сторінки «Земля — моя, води — мої, небеса — мої», присвячений охороні оточуючої сфери.

І перший номер цієї сторінки ми, жителі приморського міста, присвячуємо морю і його мешканцям.

Ми звертаємося до всіх, хто по обов'язку служби, чи за велінням серця бере активну участь у розробленні й здійсненні заходів по охороні оточуючої сфери, флори і фауни, ґрунту і його надр, води і повітря, активно виступати у наступних випусках цієї сторінки.

БО ЦИМ МОРЕМ ВАРТО БУЛО ПОЛЮБУВАТИСЯ, БО ПОНТ — НАЙПРЕКРАШНІШЕ ІЗ ВСІХ МОРІВ. ГЕРОДОТ.

У СУЧАСНІЙ біології однією з важливих проблем є проблема продукційна та природоохоронна.

Із зростанням кількості населення та індустріалізацією планети вплив людини на природу зріс до небачених меж. І хоча сили природи продуктивніші сил людини, вплив останніх на природу стає більш і більш відчутним (забруднюється повітря, покрив землі, гідросфера). Підраховано, що коли нинішні темпи забруднення середовища і порушення рівноваги природи буде тривати, то не гарантована «деградація» природи. Забруднення

кілометрів води скуто льодовиками, в тому числі 21 мільйон кубічних кілометрів — Антарктики. Загальна кількість прісної води (рік, озер, боліт, підземних вод) не перевищує 0,45 процента. Прісної ж води, що використовується людиною, ще менше. Світовий стік рік не перевищує 37 тисячі кубічних кілометрів. Байкал з його 23 тисячами кубічних кілометрів води складає 20 процентів світового його запасу.

Загрозливих розмірів досягло забруднення побутовими стоками й удобреннями, що надходять в ріки та озера з полів. Збага-

ДЛЯ СПОКОЮ НЕМА ПІДСТАВ

Коли заходить мова про долю морів і океанів, забруднених різними відходами, інколи доводиться читати чи слухати заспокоюючі вислови. Мовляв, море досить велике, щоб його можна було забруднити; що в морі все перемішується і трансформується; що теперешні розміри стоків у порівнянні з 1370 мільйонами кубічних кілометрів об'єму Світового океану настільки незначні, що збаламутити спокій моря ці стоки не вможливі.

Все це так. Але тут потрібно зробити одну важливу поправку. Ні живі організми, ні розчинні, колоїдні і зважені речовини не розподіляються в морях і океанах рівномірно від поверхні до дна. Існують прошарки, де густа населення живими істотами набагато вища середньої. І є такі горизонти, де особливо велика концентрація забруднень. Тому коли галузь максимуму життя співпадає з галуззю максимуму шкідливого впливу на життя, небезпека збільшується в багато разів.

Така небезпечна екологічна ситуація виникає в першу чергу в поверхневому прошарку моря. Наші багаторічні дослідження показали, що тут, у верхніх п'ятидесяти сантиметрах водної товщі, розвивається багато різноманітних організмів-нейстонів. Тут знаходиться розплідник молоді дуже багатьох видів риб і безхребетних тварин.

Однак тут же, на поверхні, накопичується чимало сторонніх речовин, які потрапляють у водне середовище, в тому числі речовини-забрудники: нафта і нафтопродукти, ядохімікати, радіоактивні речовини. Наприклад, концентрація в морській пині таких радіоактивних ізотопів, як ¹⁴⁴Ce, ¹⁰⁶Ru, ¹³⁷Cs, ⁹⁰Sr тут в сотні й тисячі разів вища, а вміст ДДТ й інших хлороорганічних ядохімікатів — в 100 000 разів вищий, ніж у воді.

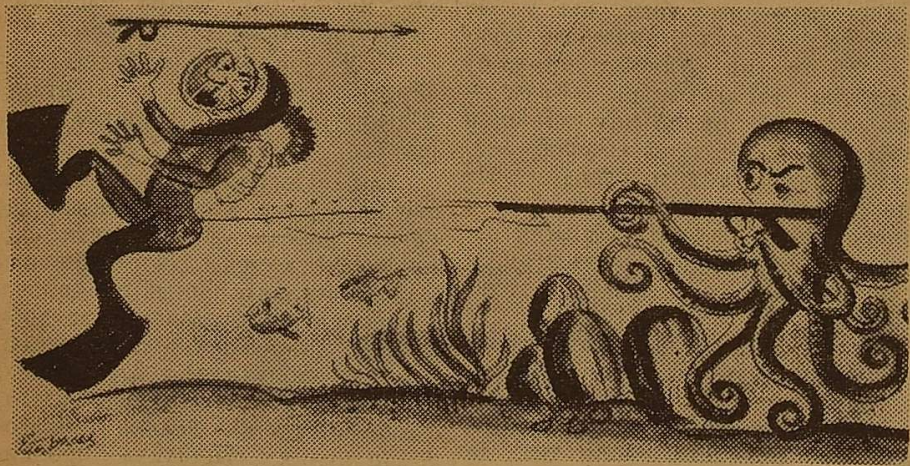
Нагромаджуючи у своєму тілі ці речовини, живі організми нейстону піддаються особливій небезпеці.

Особливо багато на поверхні моря нафти. І це надзвичайно небезпечно для живого населення морів. Нафтова плівка перешкоджає газообміну між океаном і атмосферою, а вуглеводні, які входять до її складу, викликають анестезію і наркоз у личинок риб і безхребетних, а ароматичні сполуки діють як сильні яди. Але важливо мати на увазі й інше. Нещодавно роботи, проведені в нашому інституті, підтвердили, що личинки чорноморських риб потребують атмосферного повітря — один раз в житті вони обов'язково повинні зробити «вдох», щоб заповнити свій плавальний міхур. І ось цього ковтка повітря може позбавити їх тоненька плівка нафти на поверхні води. Для того, щоб створити таку плівку на площі одного гектара, достатньо одного кілограма нафти. І якщо плівка протримається 1—2 дні, то, за найскромнішими підрахунками на цьому гектарі загине 100 мільйонів личинок.

Недавно було виявлено, що бактерії (і не тільки корисні, які відіграють важливу роль в житті моря), які скупчилися на поверхні плівки водоймища, навіть при повному штилі легко заносяться в атмосферу — це відбувається тому, що на поверхні води постійно лопаються бульбашки газу, які вириваються на поверхню з глибини моря.

Ось чому потрібні дієві заходи по охороні моря від забруднення.

Ю. ЗАЙЦЕВ,
член-кореспондент АН УРСР,
професор, керівник Одеського відділення інституту біології південних морів АН УРСР.

Атаку відбито.

Х Р О Н І К А

Восени цього року в Севастополі відбувся симпозіум, організований Інститутом біології південних морів ім. А. О. Ковалевського разом з Науковою Радою з проблеми «Вивчення океанів і морів та використання їх ресурсів», Державним Комітетом по науці й техніці при Раді Міністрів СРСР, Чорноморською секцією Океанографічної комісії при АН СРСР і Басейнвою секцією Наукової Ради з проблеми «Гідробіологія, іхтіологія і використання біологічних ресурсів водоймищ» АН СРСР.

У його роботі взяли участь

представники багатьох академічних інститутів, гідробіологічних, іхтіологічних, гідрологічних і геологічних установ країни.

На пленарному засіданні 4-х секцій («Океанографічна», «Біологічна» і «Еколого-фізіологічно-го дослідження риб і безхребетних», «Біологічна продуктивність і шляхи її раціонального використання», «Санітарна і технічна гідробіологія») було заслухано понад 130 доповідей, які викликали жваве обговорення.

Оцінюючи загальні підсумки роботи радянських учених у басейні Чорного і Середземного мо-

рів, член-кореспондент АН УРСР В. Н. Грєзе у своїй доповіді на пленарному засіданні відмітив той великий вклад, внесений ними у розроблення ряду важливих проблем океанографії, гідробіології, іхтіології цього регіону.

Дослідження життя моря в Середземноморському басейні за останнє десятиріччя розвивалось не тільки в рамках класичного напрямку пізнання фауни і флори і їх кількісного розподілення, але й в напрямку вирішення найскладніших сучасних питань теорії біологічної продуктивності й ряду нових проблем, які відпо-

відають сучасним вимогам.

Дослідження радянських учених в галузі продукційної гідробіології за останнє десятиріччя внесли цілий комплекс нових ідей і розробок, що ведуть до розуміння складного механізму дії морських екосистем, які відкривають перспективи управління ними і оптимального використання.

Важливими напрямками у розвитку гідробіології, іхтіології зараз є широкий розвиток досліджень в галузі охорони моря, прісних вод від забруднення, посилення еколого-фізіологічних експериментальних досліджень, втілення математичних методів і вирішення біоенергетичних, продукційних питань.

Лейтмотивом більшості доповідей на симпозіумі був — охорона моря від забруднення та раціональне використання і відтворення його ресурсів.

У роботі симпозіуму, діяльну участь взяли учні Одеського університету. Університет послав 8 осіб. З доповідями виступили: член-кореспондент АН УРСР В. П. Тульчинська, професори Ф. С. Замбриборщ, С. Б. Грінбарт, М. І. Погребняк, доценти М. А. Віннікова, Т. А. Богачик, І. Я. Яруєва. У виступах відмічався внесок учених Одеського університету у вивчення Чорного моря і його лиманів.

С. ГРІНБАРТ,
професор.